

101 C. G. OTTELIN – J. V. SNELLMAN 12.IX 1843
 HUB, JVS handskriftssamling

Wälädle Herr Rector

Högeligen fägnande har det för mig varit att af Herr Rectors Skrifvelse den 31 Aug(usti) erfara, det Herr Rectorn vidtagit Rectors-tjensten uti Kuopio, och önskar jag Herr Rectorn dertill lycka, hvarjemte jag gläder mig med det hopp, att Kuopio Skola snart skall kunna 10
 uthärda jemförelsen med andra Lärowerk i stiftet. De av Herr Rectorn gjorda anmärkningar emot Latinska språkets lärande äro så mycket mer grundade, som detta fel vidlådit Kuopio Skola i längre tid, eller allt sedan Wenell war dess Rector. Latinska Grammatikan har der, alldrig, eller åtminstone högst sällan, blifvit lefvande inlärd, utan har varit en yttre förstuga hvari man sett sig om efter dörren till språkets inre gemak, hvarefter och sedan man funnit den uti Explications vanan man behandlat Grammatikan som ett skrårprum dit man placerat gamla onödiga reglor. Men värre är att efter nya Läseordningen en ny utväg måste utses till erhållande af den lefvande kunskap i Latinska språkbyggnaden, som ungdomen måste få, om detta språks studium skall 20
 vara af behörig nytta. Timmarne dertill på tredje klassen är nemligen så knappt tilltagne härföre, särdeles för de Civila, att jag befarar, det knappt halfva Cornelius der kan medhinnas. Ty på 1:a och andra klasserne kan den ännu ej påbörjas. Vid alla våra andra skolor läses på dessa klasser Herr Rectors utgifne Läro bok, och den utgör för dem tillräkligt pensum, men, på det att såväl de Civila som och de Lärda må kunna följas åt uti åtminstone en Auctor, läses Cornelius på tredje klassen endast gemensamma timmarne, men på de för lärda afdelningar enskilt bestämda Latinska timmar läses der Eutropius och på fjerde 30
 klassen Sallustius samt Cicero. Hvad Herr Rectors åsigt af Grekiskan vidkommer, så delar jag den i alla afseenden. Deraf kan ej i skolan medhinnas mer än Grammatikan och några kapittel i Xenophon. Men detta tyckes vara med flit så tillståndt, för att i Gymnasium två Lärare må få något att göra,

Projectet till Läseordning var icke annat än en ledtråd för timmarnes indelning, och är såvida äfven här ändrat, att Gymnastik och Sångtimmarne är från 5 till 6. e. m. men deremot i Fredrichshamn och Wiborg från 12 till 1, såsom recreation och aptits medel. Till nästa höst få vi nu försöka på egen hand; sedan hoppas jag att vi få följa en bestämd Skole ordning. Om jag ej mycket misstager mig, så kommer 40
 densamma inom få år att undergå den förändring, att Matematiken på de lägsta klasserna utbytes mot grammatikalisk undervisning, såsom mera öfverensstämmande men människans utveklings gång; ty först skall väl begreppsbildningen vara redig hos en yngling, innan man påtrugar honom slutledningar och fordrar att han skall fatta bandet *emellan – fördenskull*. Wäorst torde vi hafva att slå oss ut med de två olika afdelningarne i Latinet om vi ej vilja läsa två lexor på en timme, hvilket ingalunda vore att recommendera, särdeles som i fjerde klassen då blefve 4 lexor på samma timme, 2 för dem som äro der första året (Conrektoristerne) och två för Rectoristerne. Nog hade man väl kunnat 50
 bestå lika mycket Latin åt alla på samma klass, åtminstone tills pojkarne kunna väl sin Cornelius. Men för det närvarande kan sådant ej hjälpas annorlunda, än att skolpersonalen med Rector i spetsen gör och Ephores ser på, utan att säga något derom. Sålunda kan allt fås att gå. I Fredrichshamn fick Rector sålunda alla att blifva Lärde att han

ökade på Latin för de Civila och Ryska för de Lärde, (enligt önskan!)
Med fullkomligaste aktning har jag den äran vara

Wälädle Herr Rectorns ödmjuka tjänare
Carl Gust. Ottelin

Borgå d. 12 Sept. 1843.

10

102 J. V. SNELLMAN – J. J. TENGSTROM 15.IX
1843
HUB, Coll. 99

H:r Professor J. J. Tengström
Helsingfors

Vördade Vän och Broder!

20

Angenämt öfverraskades jag af Brors bref, som i sjelfva verket var det första jag fått mottaga från Helsingfors. Utan min försäkran vet Bror, att i sanning intet annat kunnat vara mig mera kärkommet.

Min resa gick så säkert, som den i vårt land vanligen går. Endast mina böcker blefvo oakadt all omsorg vid inpackningen jemmerligen medfarne. Savolax motsvarade till anblicken icke min väntan. Mellan Heinola och S:t Michel ser man vackra landskaper, men nordligt ifrån sednare ort blir landets utseende enformigt med låga kullar, kala stenrösen eller bevuxna med kort löfskog, och genom hemmanens spridda läge jemförelsevis omärkbar odling. Sällan närmar sig vägen till vatten-
30 dragen. Det hela ger så icke någon voyage pittoresque. Först då man närmar sig till Kuopio, kommer man till en verklig alptrakt i smått med vidsträckta utsigter öfver sjö och land. Sjelfva staden har såsom bekant ett skönt läge, är på tvenne sidor omsluten af Kallavesi, hvars otaliga holmar gifva en skön anblick, och ser i det inre öppen, glad och putsad ut. Välmågan lär på sednare tider stigit i orten, jemte den omgivande landtbygdens, genom de många såganläggningarne, viktualie-handeln på Petersburg och de öppnade vattenkommunikationerna. Stadens stora stenkyrka har ett skönt läge, sådant den nya i Helsingfors, men invid ett större torg, och vårt skolehus är för sitt ändamål ett palats,
40 Så är det yttre i många hänseenden egnadt att gifva belåtenhet.

40

Äfven invånarnes artiga mottagande har redan gjort mig hemmastadd på orten. Skolungdomen synes vara van vid god disciplin, visar sig serdeles uppmärksam och lydig, och ser också öfver förväntan snygg och hyggelig ut. Endast med studierna är det illa bestäldt, och mycket måste i detta hänseende blifva annorlunda, ehuru klokheten bjuder mig att både i anseende till sak och personer gå långsamt och försigtigt tillväga. Mina tjänstekamrater äro väl med ett enda undantag pålitliga män, men äfven så äro innovationer kinkiga der oordningen blifvit ordning och privilegium. Detta naturligtvis sagdt i förtroende.

50

Ovanan vid befattningen och bristande kunskap om härvarande förhållanden hafva gifvit mig mycket att skaffa under dessa första veckor. Eljest åligger mig endast aderton timmars undervisning för veckan, så fördelad att jag tre dagar har blott en läsetimme dagligen. 30 à 40 Scripta i veckan öka detta arbete något litet. Men jag känner att äfven detta ringa, lagdt till öfriga små omsorger, leder ifrån eget arbete